

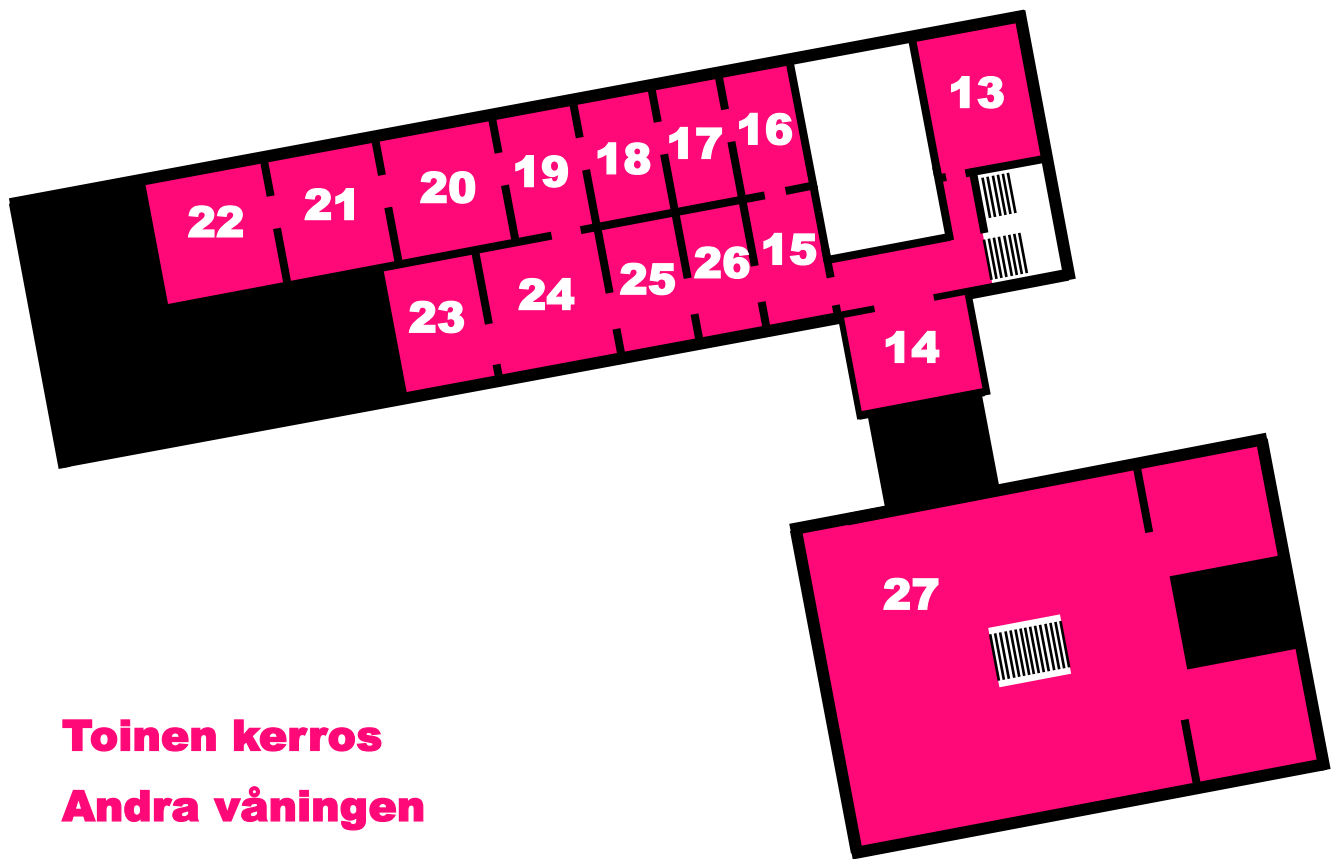

Ensimmäinen kerros Markplanet

1. Sisäänkäynti ja info / Entré och info
2. Muistohalli / Minneshallen

3—11 Vaasa 400 / Vasa 400

- 3 Vaasan perustaminen / Grundandet av Vasa
- 4 1600-luku, tervanvalmistus ja noidat / 1600-talet, tjärbränning och häxor
- 5 Vanhan Vaasan tori ja hovioikeus / Gamla Vasa torg och hovrätten
- 6 1800-luku ja Vaasan palo / 1800-talet och Vasa brand
- 7 Talonpoikaisesineita / Allmogeföremål
- 8 Björköhuone / Björkorummet
- 9 Hääpuvut ja tehdastyöntekijän koti / Brudkläder och fabriksarbetarens stuga
- 10 1900-luku, tehtaita ja kesäelämää / 1900-talet, fabriker och sommarliv
- 11 Vaasa kuvina / Vasa i bild
- 12 Kolikkoholvi / Myntvalv

Toinen kerros

Andra våningen

- 13 Hopeakokoelma / Silversamligen
- 14 Hedman-pariskunnan esittely / Om paret Hedman

Hedmanin kerros / Hedmanska våningen

- 15 Napolen-huone / Napoleon-rummet
- 16—19 Taidehuoneet / Konstummen
- 20 Kultainen salonki / Gyllene salongen
- 21 Renesanssiaula / Renässansaulan
- 22 Barokkiruokasali / Barockmatsalen
- 23 Posliinikokoelma / Porslinssamlingen
- 24 Rokokoohuone / Rokokorummet
- 25 Kustavilainen huone / Gustavianska rummet
- 26 Biedermeierhuone / Biedermeier-rummet

- 27 Vaihtuvat näyttelyt / Skiftande utställningar

Pohjanmaan museo – yleistä tietoa, etenkin kouluille ja päiväkodeille

Vaasalaiset opetusryhmät voivat hakea museomatkoihin matkatukea Pohjanmaan historiallisen museon yhdistys ry:ltä (kaj.hoglund@vaasa.fi).

Museossa on kolme pysyvää näyttelyä: Vaasa 400, Hedmanin kerros ja Terranova.

1. Info ja sisäänkäynti

VAASA 400

Näyttelyssä esitellään Vaasan ja Pohjanmaan historiaa 1600-luvulta eteenpäin.

Tästä on myös leikkimielinen teossuunnistuslappu, jossa tietoa jaettuna, joka voidaan antaa ryhmille. Kysy museopalveluvastaavalta ennen vierailua.

3. Vaasan perustaminen

- Vaasan kaupungin perusti Ruotsin kuningas Kaarle IX vuonna 1606
 - Aluksi kaupunkia kutsuttiin Mustasaareksi, mutta vuonna 1611 se nimettiin Vaasaksi Vaasan hallitsijasuvun mukaan
 - Kaupunki perustettiin sataman ja kirkon läheisyyteen
 - Maatalous ja vesireitit olivat yhtä tärkeitä
 - Uskonto oli suuressa roolissa.

4. 1600-luku, tervanpoltto ja noidat

- Noitavainot Suomessa pahimmillaan 1670-luvulla
- Vaasassa noitaoikeudenkäynti käytiin vuonna 1657
 - Naisia, joille oltiin kateellisia, saatettiin ilmiantaa noitina
 - Noidiksi epäiltiin usein naisia, jotka toimivat parantajina tai asuivat yksin
 - Huoneessa nähtävillä lyhyt elokuva noitavainoista ja hoitonuskomuksia
- Tervan valmistus oli myös yksi tärkeimmistä elinkeinoista, joka vaikutti suuresti kaupungin kasvuun. Tervan valmistamista käydään huoneessa läpi.
- 1600-luvun loppupuolella alkoi rakennustyyli mikä vieläkin voi nähdä maaseudulla

5. Vanhan Vaasan tori ja hovioikeus

- 1700-luvulla luokkaerot kasvoivat
- Kuvausta Vaasan elämästä, esim. ei ollut katuvaloja, kaupustelijoita, porvarit asuivat isommin ja huolehtivat myös kaduista.
- Triviaalikoulun käynnin kuvausta (valmistui 1691) – koulutuksen historiaa.
- Vaasan hovioikeus 1786.
 - Vanhassa Vaasassa edelleen nähtävillä triviaalikoulun sekä Pyhän Marian kirkon (rak.1500-luvulla) rauniot. Hovioikeus selvisi palosta ja toimii nykyään Mustasaaren kirkkona.

6. 1800-luku ja Vaasan palo

- 1800-luku oli puukkojunkkareiden eli häjyjen aikaa
 - Huoneessa nähtävillä erilaisia vankeinhoitovälineitä
- Suomen sota oli Venäjän ja Ruotsin välinen sota, joka käytiin vuosina 1808–1809
 - Sodan seurauksena Suomi liitettiin osaksi Venäjän keisarikuntaa ja hallinto järjestettiin autonomian pohjalle, Suomen suuriruhtinaskunnaksi.
- Huoneessa kerrotaan Vaasan palosta
 - Kaupunki sijaitsi Vanhassa Vaasassa.
 - Vanhan Vaasan museorakennus, entinen kauppias Falanderin talo, selvisi palosta.
- Venäjä rahoitti Vaasan uudelleen rakentamista palon jälkeen ja Vaasan kaupunki vaihtoi nimensä Nikolainkaupungiksi (1855-1917)
 - à keskusta siirtyi nykyiselle sijainnille.

7. Talonpoikaisesineitä

- Pohjanmaalla oli käsityötaitoista porukkaa, josta nähtävillä taidonnäytteitä
 - Ooteraus, koristemaalaus ja marmorointi olivat yleistä
 - Erilaiset puukaiverrukset olivat taidon näytteitä pohjanmaalaisesta osaamisesta
- Lasin valmistus ja puhallus sekä erilaiset työkalut. Vaasan lähellä sijaitseva Grönvik valmisti ikkunalasit, melkein koko Pohjois-Euroopalle. Kaksi muuta merkittävää lasitehdasta olivat Berga sekä Sandnäs

8. Björkö-huone

- Björkössä on omaleimainen saaristokulttuuri
- Naiset töissä (koti ja tila)
- Upeaa käsityötaitoa, värikästä koristemaalausta ja sorvauskoristeluita
- Friiaus ja kankaat

9. Hääpukuja ja tehdastyöntekijän koti

- Tarinaa naisten asemasta
- Eriaikojen hääpuvut
- Nukkeleikit yleistyivät
- Pumpulityöistä
- Valokuvauksen historiaa Vaasassa – valokuvaus oli naisille sopiva ammatti

10. 1900-luku, tehtaita ja kesäelämää

- Vaasan teollisuus ja pohjalaisia tuotteita
- Valokuvaaja Julia Widgrenistä
- Vankienystävä Mathilda Wredestä
- Sisällissota
- Naisille sallitusta Svenssonin kahvila Dam Caféstä
- Huvilaelämää ja juhlaa

11. Vaasa kuvina

- Valokuvia Vaasasta: purettuja ja vielä pystyssä olevia rakennuksia
- Vaasasta kertovia mainoselokuvia

12. Kolikkohuone

- Mauritz Hallbergin lahjoittamat kolikkokokoelmat
- Rahoja sekä Ruotsin että Venäjän vallan ajoilta 1900-luvun puoliväliin
- Englantista peräisin oleva haarniska

13. Hopeahuone

- Hopeaesineitä Hedmanin kokoelmista

14. Hedman pariskunnan esittely

- Tässä esitellään keräilijät Karl ja Elin Hedman, museon perustajat. Heidän kokoelmista löytyy taidetta, huonekaluja, talonpoikaisesineistä, hopeaa, posliinia, koruja ja antiikkiesineistöä.

HEDMANIN KERROS

Kerroksessa on esillä esineitä Hedmanin kokoelmista eriteemaisissa interiööreissä. Muutama huone on ollut osa Hedmanien asuntoa, ja sisutus on suurin piirtein säilynyt heidän ajoiltaan. Tässä esillä vanhempaa taidetta, noin 1400-1700-luvuilta.

Tästä on myös leikkimielinen teossuunnistuslappu, jossa tietoa, joka voidaan antaa ryhmille. Kysy museopalveluvastaavalta ennen vierailua.

15. Napoleon-huone

- Napoleon-teemaiset litografiat
- Empire-huonekaluja

16 – 19. Taidehuoneet

- Maalauksia ja veistoksia Hedmanien kokoelmista.
- Muun muassa Pekka Halosen, Tyko Sallisen, Heléne Schjerfbeckin, Fanny Churgergin ja Hugo Simbergin teoksia

20. Kultainen salonki

- Kullattuja empire- ja kustavilaishuonekaluja
- Muun muassa Suomen kuninkaalliseen linnaan tarkoitettut karmituolit

21. Renesanssiaula

- Näyttelyn vanhimmat esineet
- Kabinettikaappit
- Oli aikoinaan tohtori Hedmanin odotussali

22. Barokkiruokasali

- Hedmanien ruokasali
- Barokki sisustuksen teemana, näkyy esim. huonekaluissa ja tapetissa

23. Posliinikokoelma

- Eurooppalaista, kiinalaista ja japanilaista posliinia Hedmanin kokoelmista
- Huone toimi tohtori Hedmanin vastaanottohuoneena

24 – 26 Tyylihuoneet

- Tyylihistorialliset interiöörit
- Esittelevät rokokoota, kustavilaisuutta ja biedermeieriä Pohjanmaan näkökulmasta
- Esineet ovat Hedmanin kokoelmista ja ovat olleet käytössä ympäri Pohjanmaata

TEHTÄVÄEHDOTUKSIA

Suunnittele unelmiesi huone. Millaisia huonekaluja sinne haluaisit? Minkä kokoinen se olisi? Missä se sijaitisi? Olisiko huone vain sinulle vai jonkun kanssa?

Voit tehdä sen joko tilapiirustuksena tai pohjapiirustuksena tai leikata lehdistä kuvia, mitä huoneeseen haluaisit laittaa. Saitko museosta inspiraatiota sisustukseen?

Millä eläimellä kuvaisit riemua? Mikä eläin ja mitkä värit kuvastaisi parhaiden riemua? Tee teos riemusta.